

Oikeustapauskokoelma

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (kahdeksas jaosto) 14.4.2016 – Ben Ali vastaan neuvosto

(asia T-200/14)

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Varojen jäädyttäminen — Oikeudellinen perusta — Kantajan nimen sisällyttäminen luetteloon uudella perusteella sen jälkeen, kun aiemmat varojen jäädyttämistä koskevat toimenpiteet oli kumottu — Perusteluvelvollisuus — Omaisuudensuoja — Oikeasuhteisuus — Tosiseikkoja koskeva virhe — Puolustautumisoikeudet — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan — Harkintavallan väärinkäyttö — Oikeus elämään — Oikeus perhe-elämän kunnioittamiseen — Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu

- Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Oikeudellisen perustan valinta — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden käyttöönottamisesta tehty päätös — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — SEU 29 artikla — Hyväksyttävyyys (SEU 3 artiklan 5 kohta, SEU 21 artikla, SEU 23 artikla, SEU 24 artiklan 1 kohta, SEU 25 artikla, SEU 28 artiklan 1 kohta, SEU 29 artikla; SEUT 275 artiklan toinen kohta; neuvoston päätöksen N:o 2011/72/YUTP 1 artikla) (ks. 64 ja 66–72 kohta)*
- Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Oikeudellisen perustan valinta — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annettu asetus — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — SEUT 215 artiklan 2 kohta ja päätös 2011/72 — Hyväksyttävyyys (SEUT 215 artiklan 2 kohta; neuvoston päätöksen N:o 2011/72/YUTP 1 artiklan 1 kohta; neuvoston asetuksen N:o 101/2011 2 artiklan 1 kohta) (ks. 73 ja 74 kohta)*
- Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Kyseisten toimenpiteiden luonne — Pelkät turvaamistoimenpiteet eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla; neuvoston päätöksen N:o 2011/72/YUTP 1 artikla; neuvoston asetuksen N:o 101/2011 2 artiklan 1 kohta) (ks. 77–84 kohta)*
- Toimielinten säädökset, päätökset ja muut toimet — Perustelut — Perusteluvelvollisuuden laajuus — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai*

elinten varojen jäädyttäminen — Päätös, joka on tehty asianomaiselle tutussa asiayhteydessä, minkä vuoksi asianomainen pystyy ymmärtämään itseensä kohdistuvan toimenpiteen ulottuvuuden — Suppeiden perustelujen hyväksyttävyyys — Rajat — Perusteluja ei voida esittää yleisin ja stereotyyppisin sanamuodoin (SEUT 296 artikla; Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohta; neuvoston päätökset 2011/72/YUTP ja 2014/49/YUTP; neuvoston asetukset N:o 101/2011 ja N:o 81/2014) (ks. 94–101 kohta)

5. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Valtion varojen väärinkäyttö — Käsite — Itsenäinen ja yhtenäinen tulkinta — Laaja tulkinta (SEU 29 artikla; SEUT 215 artikla; neuvoston päätöksen 2011/72/YUTP 1 artiklan 1 kohta; neuvoston asetuksen N:o 270/2011 2 artiklan 1 kohta) (ks. 107 ja 109–116 kohta)*
6. *Euroopan unioni — Toimielinten toimien laillisuuden tuomioistuINVALVONTA — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Valvonnan laajuus (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla; neuvoston päätös 2011/72/YUTP; neuvoston asetus N:o 101/2011) (ks. 145, 146, 158–160, 165 ja 276 kohta)*
7. *Euroopan unionin oikeus — Periaatteet — Puolustautumisoikeudet — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Velvollisuus ilmoittaa asianomaiselle vastaiset seikat — Ulottuvuus (SEUT 275 artiklan toinen kohta; Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 ja 47 artikla; neuvoston päätökset 2011/72/YUTP, 2011/79/YUTP ja 2014/49/YUTP; neuvoston asetukset N:o 101/2011 ja N:o 81/2014) (ks. 183–188, 199, 200 ja 215 kohta)*
8. *Euroopan unionin oikeus — Periaatteet — Puolustautumisoikeudet — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Oikeus tutustua asiakirjoihin — Oikeudet, jotka edellyttävät tätä koskevan pyynnön esittämistä neuvostolle (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artikla; neuvoston päätökset 2011/72/YUTP, 2011/79/YUTP ja 2014/49/YUTP; neuvoston asetukset N:o 101/2011 ja N:o 81/2014) (ks. 201 kohta)*
9. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Omaisuudensuojan ja taloudellisen toiminnan harjoittamisen vapauden rajoittaminen — Suhteellisuusperiaatetta ei ole loukattu (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 16, 17 ja 52 artikla; neuvoston päätökset 2011/72/YUTP ja 2014/49/YUTP; neuvoston asetukset N:o 101/2011 ja N:o 81/2014) (ks. 232–249 ja 253–257 kohta)*

10. *Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka — Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet — Valtion varojen väärinkäytöstä vastuussa olevien henkilöiden sekä heitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten varojen jäädyttäminen — Poikkeuspyyntö, jolla pyritään tiettyjen varojen vapauttamiseen — Kansallisen toimivaltaisen viranomaisen harkintavalta — Rajat — Perusoikeuksien kunnioittaminen (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohta; neuvoston päätöksen 2011/72/YUTP 1 artiklan 4 kohta; neuvoston asetuksen N:o 101/2011 5 artikla) (ks. 266 kohta)*
11. *Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Vastuun syntymisen edellytykset — Lainvastaisuus — Vahinko — Syy-yhteys — Yhden edellytyksen täyttymättä jääminen — Vahingonkorvauskanteen hylkääminen kokonaisuudessaan (SEUT 340 artiklan toinen kohta) (ks. 283 kohta)*
12. *Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu — Vastuun syntymisen edellytykset — Todellinen ja varma vahinko — Todistustaakka (SEUT 340 artiklan toinen kohta) (ks. 284, 290 ja 301 kohta)*

Aihe

Vaatus Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2011/72/YUTP muuttamisesta 30.1.2014 tehdyn neuvoston päätöksen 2014/49/YUTP (EUVL 2014, L 28, s. 38) ja Tunisian tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 101/2011 täytäntöönpanosta 30.1.2014 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 81/2014 (EUVL 2014, L 28, s. 2) kumoamisesta, siltä osin kuin kyseiset toimet koskevat kantajaa, sekä vahingonkorvausvaatimus

Ratkaisu

- 1) Kanne hylätään.
- 2) Mehdi Ben Tijani Ben Haj Hamda Ben Haj Hassen Ben Ali vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja hänet velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.